

Список використаних джерел:

1. Tourism and Covid-19 – unprecedented economic impacts. URL: <https://www.unwto.org/tourism-and-covid-19-unprecedented-economic-impacts>.
2. Tourism Policy Responses to the coronavirus (COVID-19). URL: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/tourism-policy-responses-to-the-coronavirus-covid-19-6466aa20/>.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Руднєва А.С.

Науковий керівник – Жовтяк Г.А., канд. екон. наук, доцент

Відсутність дієвих напрямів фінансової політики у сфері житлово-комунального господарства, недосконалість нормативно-законодавчої бази, прорахунки в управлінні фінансовими ресурсами зумовлюють необхідність розроблення пропозицій і заходів, спрямованих на вдосконалення наявного механізму його фінансування. Основними джерелами фінансування ЖКГ є кошти державного і місцевих бюджетів, фізичних та юридичних осіб за сплату житлово-комунальних послуг, інвестиції і кредити, кошти, що виділяються по лінії міжнародних фінансових організацій.

Основна частка видатків на утримання ЖКГ і оплату комунальних послуг та енергоносіїв здійснюється з місцевих бюджетів. Розмір та напрямок витрачання коштів на житлово-комунальні послуги визначають органи місцевого самоврядування відповідної територіальної громади. Тому вони можуть відрізнятися залежно від типу громади (велике чи маленьке місто, село). Однак основними видатками місцевих бюджетів на ЖКГ є:

1) обслуговування об'єктів інфраструктури ЖКГ (утримання та експлуатація житлових будівель, забезпечення функціонування водопроводу та каналізації, тепломереж, ліфтів, вивозу сміття тощо);

2) підтримка функціонування підприємств, які надають житлово-комунальні послуги;

3) організація благоустрою населених пунктів, або іншими словами, створення комфортного середовища (озеленення, прибирання вулиць, парків, скверів, звукоізоляція тощо);

4) регулювання цін на житлово-комунальні послуги (включаючи погашення різниці між фактичною вартістю наданих послуг та тарифами затвердженими державою чи органами місцевого самоврядування за рахунок субвенції з держбюджету);

5) державні та місцеві програми житлового будівництва (будівництво або придбання житла для певних категорій населення (вклю-

чаючи дітей-сиріт), зменшення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступного житла для громадян, які потребують покращення житлових умов тощо);

б) інші (заходи щодо поліпшення питної води, тощо).

Серед основних напрямів реформування механізму фінансування підприємств житлово-комунального сектору визначено створення інвестиційного фонду функціонування і розвитку ЖКГ, зміни в оподаткуванні, запровадження системи електронних розрахунків, розроблення ефективної тарифної політики, реструктуризацію кредиторської заборгованості.

Ефективними напрямами вдосконалення механізму фінансування ЖКГ будуть такі: розвиток системи не тільки державно-приватного, але й муніципально-приватного партнерства для збалансування державних, місцевих та приватних інтересів у сфері фінансування ЖКГ. У даному разі муніципалітети, співпрацюючи з бізнес-структурами, отримують можливість залучення приватних інвестицій, розширивши межі співфінансування проектів модернізації об'єктів комунальної власності. Основними формами муніципально-приватного партнерства можуть бути як оренда об'єктів комунального майна, що знаходиться в розпорядженні муніципалітетів, так і взяття в оренду майна бізнес-структур у розпал сезонних робіт за гострої потреби в них, що стає можливим тільки за наявності відповідного правового забезпечення. Ще однією формою муніципально-приватного партнерства є участь бізнес-структур у капіталі підприємств ЖКГ на основі проведення їх акціонування, що створить умови для розвитку конкуренції в даній сфері діяльності та призведе до покращення якості житлово-комунальних послуг.

Таким чином, в умовах хронічного дефіциту коштів на оновлення матеріально-технічної бази ЖКГ необхідно впроваджувати децентралізовані підходи, спрямовані на розвиток основних форм державно-приватного та муніципально-приватного партнерства, орендних та лізингових відносин, розвиток співпраці з міжнародними фінансовими організаціями. особливо важливим є створення необхідних правових, довірчих, майнових відносин у сфері взаємодії приватного капіталу і муніципальної власності для фінансового забезпечення реалізації партнерських проектів комунального і приватного сектору.